

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

מאמר

ברוך הגומל – ה'תשכ"ו

מאת

כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

בלתי מוגה

יוצא לש"פ פינחס, היתשע"א

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ואחת לבריאה

בס"ד.

פתח דבר

לקראת ש"פ פינחס הבעל"ט, הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה ברוך הגומל שנאמר בהתוועדות ש"פ פינחס ה'תשכ"ו — הנחה בלתי מוגה.

*

בתור הוספה — מכתב (תדפיס מכרכי "אגרות-קודש — מילואים" מהשנים תרפ"ה-תשל"ה, שמכינים עתה לדפוס).

*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

ועד הנחות בלה"ק

חג הגאולה י"ב י"ג תמוז, ה'תשע"א (ופרצת),
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2011 by
LAHAK HANOCHOS INC.

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610 • Fax. (206) 666-1770

E-mail: info@lahak.org • Internet: <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch, Inc.

5771 • 2011

Printed in the United States of America

נדפס באדיבות דפוס
The PrintHouse
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס
על ידי חיים שאול בן חנה
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"
Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770

נדפס בסיוע ולזכות בנימין בן חדה ומשפחת פדרמן ולזכות אמם חדה בת לאה רייזן

בס"ד. ש"פ פינחס, כ"א תמוז, ה'תשכ"ו

(הנחה בלתי מוגה)

ברוך הגומל לחייבים טובות שגמלני טובי¹. הנה בברכה זו פתח כ"ק מו"ח אדמו"ר, בעל השמחה והגאולה, את המאמר דש"פ פינחס (לאחרי שעלה לתורה ובירך ברכת הגומל), בעת הקידוש² [שזהו המאמר הב', היותר ארוך, נוסף על המאמר ד"ה ברוך הגומל הא', שאמר ביום ד' י"ג תמוז³, אחרי קבלו תעודת החופש, ולפנ"ז, המאמר ד"ה הוי' לי בעזרי שאמר ביום ג' י"ב תמוז⁴, כשנתבשר שחופשה ניתנה לוי⁵, ולאחרי כן, בסעודת ש"ק בסעודת הודאה⁶ אמר המאמר ד"ה שאו ידיכם קודש⁷ (כפי שנדפסו ד' מאמרים אלו בקונטרס חג הגאולה⁸), ובודאי שגם סדר המאמרים הוא בתכלית הדייק⁹, שהרי גם סדר בתורה הוא תורה¹⁰. ומדייק בעל הגאולה במאמר ד"ה ברוך הגומל, דצריך להבין, למה נשתנה נוסח זה מברכת הנסים, דבברכת הנסים אומר ברוך שעשה לי נס, ואינו מזכיר בברכתו חובה לעצמו, והיינו שימצא חוב בעצמו אשר בעבורו עמד ר"ל בסכנה, והוא בעצמו מודה שהי' חייב בדבר הסכנה ח"ו, אלא שהקב"ה עשה לו נס, משא"כ בברכה זו אומר הגומל לחייבים טובות, שמזכיר חוב לעצמו, והוא בעצמו מודה שהוא החייב בזה, אלא שזהו מחסדי הוי' ודרכי הוי' שהוא ית' גומל גם לחייבים טובות.

(ב) **ויובן** בהקדם מה שמדייק במאמר ד"ה שאו ידיכם קודש, דצריך להבין, הלא כל ברכה הוא משם הוי', וכמ"ש¹¹ יברכך הוי' מציון כו', וכתב¹² יברכך הוי', יאר הוי', ישא הוי', וא"כ, מהו"ע וברכו

1) רמב"ם הל' ברכות פ"י ה"ח. טוש"ע או"ח ר"ס ריט. סידור אדה"ז.	6) ראה ספר השיחות תרפ"ז ע' 173. רשימת "המאסר והחופש" שם.
2) סה"מ קונטרסים ח"א קפד, ב ואילך.	7) סה"מ קונטרסים שם קפח, א ואילך. סה"מ תרפ"ז ע' ריז ואילך.
3) סה"מ קונטרסים שם קפג, א ואילך.	8) סה"מ קונטרסים שם קעד, א ואילך.
4) סה"מ קונטרסים שם קעט, א ואילך.	9) ראה גם לקו"ש חכ"ח ע' 149 ואילך.
5) ראה אגרות קודש אדמו"ר מהור"י צ"ח"ב ע' סו. רשימת "המאסר והחופש" — סה"מ קונטרסים שם קעה, א.	10) ראה לקו"ש חכ"ד ע' 629 הערה ד"ה "סדר אין תורה".
	11) תהלים קלד, ג.
	12) נשא ו, כד ואילך.

את הוי', שצריכים לברך את שם הוי'. ומבאר בזה, דע"י העבודה להיות שאו ידיכם [וכפי שמבאר בסיום המאמר, דעיקר העבודה הוא להעלות את הידים שהם המדות] במדריגת קדש, דקדש היא מלה בגרמי¹³ [שהוא בחי' חכמה¹⁴], הנה עי"ז וברכו את הוי', להמשיך תוס' אור והגילוי בשם הוי' דלתתא [וכפי שמבאר בסיום המאמר, שברכו את הוי' היינו שיהי' גילוי שם הוי' בעולם, שע"ז נמשך תוס' אור בשם הוי'. וי"ל בדא"פ, שזהו ע"ד מ"ש¹⁵ ואמת הוי' לעולם, היינו, שע"י ההמשכה והגילוי לעולם, נמשך ומתגלה אמת הוי', שזהו"ע הוי' דלעילא¹⁶, שזהו תוס' אור בשם הוי' דלתתא], ואז יברכך הוי' דלעילא¹⁷, והברכה היא מציון, שהיא [ובסיום המאמר: שמתגלה] נקודת הנשמה (בחי' יחידה), אשר אז תושלם הכוונה האמיתית דעושה שמים וארץ כו' [ובסיום המאמר: ונשלם על ידו הכוונה העליונה שיהי' גילוי אור בעולם].

(ג) **ויש** לבאר תחילה הענין דשם הוי', שעז"נ וברכו את הוי'. והענין בזה, דהנה ידוע שיש ב' אופני הנהגה, הנהגה טבעית, שהיא מצד שם אלקים, בגימטריא הטבע¹⁸, והנהגה נסית, שהיא מצד שם הוי', מלשון הי' הוה ויהי' כאחד¹⁹, למעלה מענין הזמן (גדר העולם). ובזה נכלל גם הוי' דלתתא (שגם הוא נקרא הוי', מלשון הי' הוה ויהי'), דיש לומר, שזהו מה שנמשך משם הוי' (הנהגה נסית) בשם אלקים (הנהגה טבעית), ע"ד מארז²⁰ בתחלה עלה במחשבה לברוא את העולם במדת הדין, שנאמר²¹ בראשית ברא אלקים, ראה שאין העולם מתקיים, שיתף עמו מדת הרחמים, שנאמר²² ביום עשות הוי' אלקים ארץ ושמים, וכמבואר בשער היחוד והאמונה²³ בענין שיתף עמו מדת הרחמים, שהו"ע התגלות אלקות ע"י צדיקים ואותות ומופתים שבתורה. ובכללות ענין

שח, ב. תניא שעהייה"א רפ"ו. לקו"ת פ' ראה

כב, סע"ב ואילך.

19) זח"ג רנו, סע"ב (ברע"מ). פרדס שער

א (שער עשר ולא תשע) פ"ט. תניא

שעהייה"א פ"ז (פב, א).

20) פרש"י בראשית א, א (ד"ה ברא

אלקים). וראה פסיקתא רבתי פרשה מ

(בחודש השביעי), ב.

21) בראשית שם.

22) שם ב, ד.

23) רפ"ה.

13) זח"ג צד, ב.

14) ראה תו"א מקץ מ, ד. ובכ"מ.

15) תהלים קיז, א.

16) ראה המשך תרס"ו (בהוצאה החדשה)

ע' רצא ואילך.

17) ברשימה נוספת: שבכדי שיומשך הוי'

דלתתא למטה, צ"ל תוס' אור בהוי' דלתתא

מהוי' דלעילא, ועי"ז נמשך הוי' דלתתא

למטה.

18) פרדס שער יב (שער הנתיבות) פ"ב.

ראשית חכמה שער התשובה פ"ו ד"ה

והמרגיל (קכא, ב). של"ה פט, א. קפט, א.

התומ"צ הרי זה כללות החילוק שבין מצוות לתורה, שבמצוות יש מהם שתלויים בזמן ומקום, משא"כ התורה היא למעלה מזמן ומקום, כמארז"ל²⁴ כל העוסק בתורת עולה כאלו הקריב עולה, גם אם אינו כהן, ונמצא בחוץ לארץ כו'²⁵. ובכללות העבודה הרי זה החילוק שבין העבודה דבכל לבכך ובכל נפשך²⁶, שהיא עבודה שע"פ טו"ד (בדוגמת הנהגה טבעית), לעבודה דבכל מאדך²⁶ (בדוגמת הנהגה נסית).

ועז"נ וברכו את הוי', שזהו כללות ענין העבודה, לפעול שיהי' גילוי שם הוי' בעולם, והיינו, שהעולם מצד עצמו הוא משם אלקים שמעלים ומסתיר על שם הוי', וזהו שעולם (בגימטריא הטבע, כנ"ל) הוא מלשון העלם²⁷ (והסתר), שמעלים ומסתיר על אלקות, והעבודה היא לברר את ניצוצות הקדושה שנפלו בעניני העולם, ולהעלותם למקורם ושרשם כו', שעז"ז מסירים את ההעלם וההסתר שמצד שם אלקים, ופועלים ששם הוי' (דלתתא) יאיר בגילוי למטה.

ד) ועז"ז שפועלים גילוי שם הוי' בעולם, נעשה תוס' אור בשם הוי' כו'. והענין בזה, דהנה נת"ל (במאמר שלפנ"ז²⁸), שתכלית הכוונה היא שתהי' עבודת הבירורים למטה דוקא, שזהו"ע עפר יעקב. וזהו גם מ"ש (בקאפיטל של בעל השמחה והגאולה) אוהב ה' שערי ציון מכל משכנות יעקב²⁹, ופירשו רז"ל³⁰ אוהב ה' שערים המצויינים בהלכה יותר מבתי כנסיות ובתי מדרשות, שהחילוק ביניהם הוא, שלימוד התורה בביהמ"ד יכול להיות בהשקו"ט בלבד, ללא מסקנת ההלכה, וגם כאשר באים למסקנת ההלכה, הרי זה יכול להיות באופן שאלו ואלו דברי אלקים חיים³¹, משא"כ שערים המצויינים בהלכה הו"ע הפס"ד וההלכה למעשה בפועל, וכמבואר בהמשך תרס"ו³² שזהו כאשר הלימוד הוא ביראת שמים, ומתוך מסירה ונתינה כו' לכיין לאמיתתה של תורה, בידעו שזהו ענין שנוגע למעשה בפועל. וטעם הדבר, לפי שהעבודה במעשה בפועל בענין הבירורים כו' היא תכלית כוונת הבריאה, כמאמר רז"ל³³

(24) ראה מנחות קי, א. בחיי ס"פ ויקהל. (28) ד"ה מי מנה די"ב תמוז פ"ט (לעיל צו ז, לו. שו"ע אדה"ז אר"ח מהד"ת ס"א ע' ...).

(25) ראה לקו"ת במדבר יג, א. (29) תהלים פז, ב.

(26) ואתחנן ו, ה. וראה סה"מ תש"ט ע' (30) ברכות ח, א.

(27) ובכ"מ. (31) עירובין יג, ב.

(28) ויקהל. ובכ"מ. (32) ע' תקטו ואילך. ס"ע תקנ"ג ואילך.

(29) לקו"ת שלח לו, ד. (33) שבת פח, א (ובפרש"י).

מאי דכתיב³⁴ ויהי ערב ויהי בקר יום הששי, ה"א יתירה למה לי, מלמד שהתנה הקב"ה עם מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל מקבלים התורה אתם מתקיימין כו' (והיינו, שויהי ערב ויהי בקר של גמר בראשית תלוי ביום הששי, הששי המיוחד במקום אחר, והוא ששי בסיון, שנתנה בו תורה), ולכאורה, הרי גם קודם מ"ת הי' אברהם זקן ויושב בישיבה, וכן יצחק ויעקב, ומימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם כו'³⁵, אך הענין הוא, שאצל האבות היתה עבודה רוחנית, ואילו במ"ת נתחדש שתהי' פעולת התורה בגשמיות העולם דוקא, שזוהי תכלית כוונת הבריאה. וכיון שתכלית הכוונה היא עבודת הבירורים למטה דוקא, לכן נעשה עי"ז עילוי והוספה כו', וכמארז"ל³⁶ לא גלו ישראל אלא כדי שיתוספו עליהם גרים, ועד שפועלים שגם עפר יעקב יהי' באופן שלמעלה ממספר (מי מנה עפר יעקב).

(ה) **אמנם** כדי שהעבודה בענין הבירורים והמשכת האור למטה (שזהו"ע וברכו את הוי') תהי' כדבעי, צ"ל תחילה הענין דשאו ידיכם קודש, שזהו"ע דנטילת ידיים כו', וענינו בעבודה, שידים מורה על כללות ענין המעשה בפועל שעיקרו ע"י הידים, וענין נט"י הוא שהמעשה יהי' באופן של טהרה כו', ולדוגמא, שלא תהי' באופן של מצוה הבאה בעבירה וכיו"ב, וכמארז"ל³⁷ בנוגע לת"ח, שלא יהי' במעמד ומצב דסנו שומעני' (שיוצאין עליו שמועות רעות), ודוקא אז נעשית המצוה בשלימותה, ופועלת הענין דברכו את הוי' כו'.

ויש לומר, שזהו הטעם לכך שלפני המאמר ד"ה שאו ידיכם קודש, אמר בעל השמחה והגאולה המאמר ד"ה ברוך הגומל לחייבים טובות³⁸, שבו נתבאר הענין דארבעה צריכים להודות³⁸, חולה שנתרפא, וחבוש שיצא מבית האסורים, יורדי הים כשעלו, והולכי דרכים כשיגיעו לישוב, וסימנך³⁹, וכל החיי"ם⁴⁰, חולה יסורים ים מדבר, יודוך סלה⁴⁰, ומבאר ענינם בעבודת ה'י'⁴¹, שיש מי שהוא חולה ר"ל, דענין החולי הוא שנתמטם מוחו ולבו, או שהוא חבוש בבית האסורים אשר ח"ו הרע

(34) בראשית א, לא.
 (35) יומא כח, ב.
 (36) פסחים פז, ב.
 (37) מו"ק יז, א (ובפרש"י).
 (38) ברכות נד, ב. טושו"ע שבהערה 1. תרפ"ז ע' רטז.
 (39) טושו"ע שם.
 (40) תפלת העמידה.
 (41) סה"מ קונטרסים שם קפז, ב. סה"מ

מתגבר על הטוב, כמ"ש⁴² רשע (היצה"ר) מכתיר את הצדיק (יצ"ט), או יורד בים בריבוי בלכולים של עניני עולם נכידוע בפירוש הכתוב⁴³ מים רבים גו', שקאי על טרדות הפרנסה והמחשבות שבעניני עוה"ז כו'⁴⁴, ואף שעז"נ⁴⁵ מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, שקאי על האהבה המוסתרת שיש בכל נפש מישראל כו', שלכן הנה גם אחר התלבשותה בגוף הגשמי לעסוק בענינים גשמיים שהן הנקראים מים רבים, לא יוכלו לכבותה מלהיות תמיד בבחי' אהבה ותשוקה נפלאה לעלות וליכלל למעלה כו'⁴⁶, מ"מ, הרי בינתיים נמצא במעמד ומצב שישנם מים רבים המבלבלים כו'], או שהוא הולך במדבר היינו שנמסר ר"ל לגשמי' העולם וחומריותו (וי"ל שהיסוד לזה הוא מ"ש בתורה אור בדרושי מגלת אסתר⁴⁷, שמדבר קאי על הדברים הגשמיים אשר לא לה' המה, שהם דומים למקום מדבר ושממה כו'). והיינו, שכדי שעבודתו תהי' כדבעי למהוי, צריך לפעול בעצמו שלא יהי' במעמד ומצב הנ"ל, שזהו מעמד ומצב דחייבים כו', וכפי שמבאר במאמר, שכל ישראל מחוייבים בלימוד התורה ובקיום המצוות, ואם מצד איזה סיבה לא קיים זה, הלא הוא האשם בזה כו'. אך על זה ממשיך במאמר, אמנם כתיב⁴⁸ וחשב מחשבות לבלתי ידח ממנו נדח, ובחסדי א-ל עליון מתעורר רוח ממרום, וכמ"ש⁴⁹ כי יעמוד לימין אביון להושיע משופטי נפשו [שופטי לשון רבים, יצ"ט ויצה"ר, שזוהי מדריגת הבינוני, שיש לו גם יצה"ר שהוא כמו שופט ודיין האומר דעתו במשפט, וכך היצה"ר אומר דעתו בחלל השמאלי שבלב כו', אבל מיד חולק עליו השופט השני שהוא הנפש האלקית שבמוח כו', והלכה כדברי המכריע⁴⁸ הוא הקב"ה העוזרו להיצר טוב, כמארז"ל⁴⁹ אלמלא הקב"ה עוזרו כו'⁵⁰], ומתעורר בתשובה, הנה אז צדיק⁵¹ מצרה נחלץ כו'.

וכ"ז בא לאחרי ההקדמה במאמר הראשון ד"ה הוי' לי בעוזרי⁴⁸, שצריך לידע האמת אשר אין עוד מלבדו⁵², והוא רק לבדו הוא ית' הבורא מהווה ומחי' את האדם ועוזר לו בכל אשר לו, וכמ"ש הרמב"ם⁵³ יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש שם מצוי ראשון ממציא כל נמצא, וכל הנמצאים משמים וארץ ומה שביניהם לא נמצאו אלא מאמתת

(48) לשון הש"ס — שבת לט, א.

(49) קדושין ל, ב.

(50) תניא פי"ג.

(51) משלי יא, ח.

(52) ואתחנן ד, לה.

(53) ריש הל' יסוה"ת.

(42) חבקוק א, ד.

(43) שה"ש ח, ז.

(44) תו"א ר"פ נח (ח, ג). ובכ"מ.

(45) צד, א.

(46) שמואל-ב יד, יד.

(47) תהלים קט, לא.

המצאו, דד' תיבות אלו, יסוד היסודות ועמוד החכמות, הם ר"ת הוי"י⁵⁴, דבאמת הנה שם הוי"ו הוא המהוה, ורק שההתהוות בפועל היא ע"י שם אלקים כו' (עכ"ל). וזהו גם מה שכללות העבודה היא להמשיך ולגלות בעולם שם הוי"ו, וברכו את הוי"ו, והיינו, לגלות שהמציאות האמיתית של היש הנברא היא היש האמיתי⁵⁵, ועד שבעולם יהי' נראה בגילוי (לא היש הנברא, אלא) היש האמיתי.

(ו) **והנה** כל האמור לעיל שייך לעבודת כאו"א מישראל, וכפי שמביא בסיום המאמר ד"ה ברוך הגומל⁴¹ (בהמשך לענין ההתעוררות בתשובה שאז צדיק מצרה נחליץ) מ"ש⁵⁶ ועמך כולם צדיקים, ומבאר, שכאו"א מישראל הרי נשמתו היא חלק אלקה ממעל⁵⁷, וזהו משביעין אות⁵⁸, דבכל נשמה ונשמה הרי יש בה השובע כמה לנצח את היצה"ר ולהתגבר עליו. ויומתק יותר ע"פ המבואר בקיצורים והערות לתניא⁵⁹ בענין משביעין אותו, שהשובעה עצמה היא השובע והנתינת כח לעבודה, כידוע בענין משביעים לקיים את המצוות⁶⁰, והיינו, שכאשר ישנו מעמד ומצב שיש קושי בקיום התומ"צ באופן העבודה שע"פ טו"ד, אזי צ"ל ענין השבועה, שעל ידה נמשך כח לעבודה באופן שלמעלה מטו"ד, והיינו לפי שענין השבועה הוא מבחי' נעלית ביותר, כידוע בענין בי נשבעתי⁶¹, שזהו בחי' העצמות שלמעלה משם הוי"ו ושם אלקים (שלכן לא נזכר שום תואר כו'), ולכן יכול להיות עי"ז החיבור וההמשכה דשם הוי"ו בשם אלקים, שיהי' המשכת וגילוי שם הוי"ו בעולם.

וזהו גם מה שמבאר בד"ה שאו ידיכם קודש⁶², כפי' המשך הכתוב יברכך הוי"ו מציון, שהברכה היא מציון שהיא נקודת הנשמה, בחי' יחידה, שבחי' זו היא למעלה מטו"ד (ע"ד ענין השבועה⁶³), וממנה נמשך הכח שתהי' העבודה באופן ששום דבר לא יוכל להשפיע ולפעול שינוי ח"ו, ע"ד אני הוי"ו לא שניתתי⁶⁴. והרי גם ענין זה שייך לכאו"א מישראל,

54) סדר הדורות ד"א תתקכ"ז. שם הגדולים להחיד"א מע' רמב"ם. וראה גם "פירוש" לרמב"ם שם.
55) ראה ביאורי הזהר לאדמו"ר האמצעי בשלח מג, ג.
56) ישע"י ס, כא. סנהדרין ר"פ חלק.
57) תניא רפ"ב.
58) נדה ל, ב. תניא פ"א.
59) ע' מח ואילך. ע' נו ואילך.
60) ראה נדרים ח, א. תמורה ג, ב.
61) וירא כב, טז. ישע"י מה, כג. וראה קיצורים והערות שם ס"ע נב ואילך.
62) סה"מ קונטרסים שם קצ, ב. סה"מ תרפ"ז ס"ע רכא.
63) ראה קיצורים והערות לתניא ע' נב. ע' קעח. סה"מ תר"ס ע' קמג.
64) מלאכי ג, ו.

כמ"ש בסיום המאמר ד"ה ברוך הגומל, דהנה כתיב⁶⁴ אני הוי' לא שניתי ואתם בני יעקב לא כליתם, פי"65, דהנביא מתמה ואומר לישראל, הלא אתם רואים כי הוא ית' אינו משתנה כו', וא"כ, למה אתם בני יעקב לא כליתם, מדוע אין אתם נמשכים אחרי התומ"צ בכלות הנפש. והיינו, שגם כאשר מדובר אודות נשמות נמוכות, שלכן נקראים בשם יעקב, מלשון עקב, הנה גם בנוגע אליהם מתמה הנביא מדוע אינם באים למעמד ומצב דכלות הנפש, והיינו, לפי שגם הם שייכים לענין זה מצד בחי' היחידה שבנפשם, וביכלתם להמשיך בחי' היחידה שתהי' בגילוי בכל כחות הנפש.

ז) **ומסיים** בכתוב, יברכך הוי' מציון עושה שמים וארץ, שעי"ז נשלמת הכוונה האמיתית דעושה שמים וארץ, כפי שמבאר במאמר, שיהי' קיומם של שמים וארץ ע"י קיום התורה ומצוות שע"פ עבודה שבלב, דאז הוא שלימות הג' עמודים דתורה מצוות ועבודה אשר עליהם העולם עומד⁶⁶. ועד להשלימות דלעת"ל, שאז הנני בורא שמים חדשים וארץ חדשה⁶⁷ (ברוחניות, ומזה משתלשל ונמשך גם בגשמיות), ובאופן כזה נעשה גם אצל בני"י, כמ"ש⁶⁸ כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עושה עומדים לפני גו' כן יעמוד זרעכם ושמכם, שהו"ע העלי' עד לבחי' פנימיות עתיק (לפני דייקא)⁶⁹. וזהו גם שלימות הענין דשאו ידיכם קודש, שהו"ע העלאת המדות, עד לעלי' דבחי' ז"א (מדות) בעתיק. וכן תהי' לנו, בביאת המשיח, בקרוב ממש.

68 שם טו, כב.
69 לקר"ת שה"ש נא, סע"ג.

65 ראה תו"א יתרו טז, א.
66 אבות פ"א מ"ב.
67 ישעי' סה, יז.

הוספה

בי"ה, ד' תשרי תשי"ט
ברוקלין

הווי"ח אי"א נו"נ וכו' מוה' . . . שי

שלום וברכה!

במענה למכתבו, בו מסביר הסיבה שאינו עוסק בהפצת המעינות חוצה,
ושתי תשובות בדבר,

(א) שאפילו את"ל שהסיבות אמיתיות הן ואנוס הוא וכו' הנה מכל זה לא
יתוסף בהפצת המעינות חוצה, והרי ההפצה היא הכלי וההכנה לביאת משיח
צדקנו, וגאולה מכל ענינים המבלבלים אודותם מתאונן במכתבו האמור.

(ב) אי אפשר לומר שאנוס הוא בתפקיד הפצת המעינות שהרי אין הקב"ה
בא בטרוניא עם בריותיו, וצדיקים דומים לבוראם וכיון שדורשים זאת מכל
הקשורים והולכי בעקבותיהם, בודאי שלכל אחד יש אפשרות בזה, אלא שאין
כל אחד שוה בזה, ויש שיכול לעסוק יותר שעות ביום ויש שזמנו מצומצם בזה,
אבל כאו"א עליו מוטלת חובה האמורה, והוא ע"ד צדקה בגשמיות, שפס"ד הוא
בשו"ע, שאפילו עני המתפרנס מן הצדקה מחויב בה, והנמשל מובן.

בטח ימשיך בהשפעתו על מר . . . אודותו מזכיר במכתבו זה, ויהי רצון
שיצליח בזה, והרי גם זה מהשטח דהפצת המעינות, אלא שכמובן צריך להוסיף
בזה כו"כ.

בברכת חתימה וגמח"ט

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

אין הקב"ה . . . בריותיו: ע"ז ג, סע"א.
וצדיקים דומים לבוראם: רות רבה פ"ד, ג.
שפס"ד הוא בשו"ע: יו"ד רסרמ"ח.

ב"ה.

הגיע מבית הבורד

תורת מנחם

התוועדות כרך מג

הספר נשלח לבתי המנויים

*

ניתן להשיג הספר בחנויות הספרים

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

הילד **מרדכי הכהן** שיחיו

ליום הולדתו כ"א סיון

וליום הכנסו בבריתו של אאע"ה יום הבהיר כ"ח סיון, ה'תשע"א

ולזכות אחיו ואחיותיו

מנחם מענדל הכהן, לוי הכהן,

חי' מושקא, אסתר מרים ומשה פינחס הכהן שיחיו

נדפס על ידי ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' **יוסף יצחק הכהן** וזוגתו מרת **נחמה דינה** שיחיו כץ

ולזכות זקניהם

הרה"ת ר' **זאב יחזקאל הכהן** וזוגתו מרת **רישה** שיחיו כץ

הרה"ת ר' **יוסף חיים הכהן** וזוגתו מרת **מלכה רייזל** שיחיו **ראזענפעלד**